

7440 Sayılı Kanun Kapsamında İşletme Kayıtların Düzeltilmesine Yönelik Kılavuz

- 12.03.2023 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 7440 Sayılı "Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun'un" 6. maddesinde işletme kayıtlarının düzeltilmesine ilişkin hükümlere yer verilmiştir. İşletme Kayıtlarının Düzeltilmesi" başlıklı 6'ncı maddesinde işletmede mevcut olduğu halde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar (Md.6/1), kayıtlarda yer aldığı halde işletmede bulunmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar (Md.6/2), hakkında hükümlere yer verilerek kayıtlarını fiili duruma uygun hale getirmesine imkân verilmiştir.
- 7440 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun uygulamasına yönelik hazırlanan 1 Seri No.lu Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair 7440 Sayılı Kanun Genel Tebliği; 25/3/2023 tarih ve 32143 sayılı Resmi Gazete' de yayımlanmıştır.
- Söz konusu düzenleme kapsamında gider ekle fonksiyonunda "Mal Alışı" gider kayıt alt tür seçeneğine "Mal Alışı (7440 Sayılı Kanun)", "Sabit Kıymet Alışı" gider kayıt alt tür seçeneğine "Sabit Kıymet (7440 Sayılı Kanun)", "Gider Kabul Edilmeyen Ödemeler" gider kayıt alt tür seçeneğine "Diğer (7440 Sayılı Kanun)" gelir ekle fonksiyonunda "Diğer Hasılat" gelir kayıt alt tür seçeneğine ise "Diğer (7440 Sayılı Kanun)" kayıt alt türleri eklenmiştir.
- *İşletmede Mevcut Olduğu Halde Kayıtlarda Yer Almayan Emtia, Makine, Teçhizat ve Demirbaşlara İlişkin Kapsam, Beyan ve Vergisel Yükümlülükler*
- *Kayıtlarda Yer Aldığı Halde İşletmede Bulunmayan Emtia, Makine, Teçhizat ve Demirbaşlara İlişkin Kapsam, Beyan ve Vergisel Yükümlülükler*
- *İşletmede Mevcut Olduğu Halde Kayıtlarda Yer Almayan Emtia, Makine, Teçhizat ve Demirbaşlara İlişkin Uygulamalı Kayıt Örnekleri*
- *Kayıtlarda Yer Aldığı Halde İşletmede Bulunmayan Emtia, Makine, Teçhizat ve Demirbaşlara İlişkin Uygulamalı Kayıt Örnekleri*

1-) İşletmede Mevcut Olduğu Halde Kayıtlarda Yer Almayan Emtia, Makine, Teçhizat ve Demirbaşlara İlişkin Kapsam, Beyan ve Vergisel Yükümlülükler

- İşletmede mevcut olduğu hâlde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşların kayıtlara intikal ettirilmesine imkân veren düzenleme kapsamında işletmelerinde mevcut olduğu hâlde kayıtlarında yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlarını **31 Mayıs 2023** tarihine (bu tarih dâhil) kadar bu Tebliğin (VI/A-4) bölümünde belirtilen beyanname (**Ek:18**) ve ekinde verecekleri envanter listesi (**Ek:19**) ile katma değer vergisi yönünden bağlı oldukları vergi dairelerine bildireceklerdir. Ekinde envanter listesi olmayan beyannameler kabul edilmeyecektir.
- Bu kıymetler, bildirim tarihindeki rayiç bedelle değerlendirilerek suretiyle envanter listesinde gösterilecektir.
- Rayiç bedel, o kıymetin değerlendirme günü itibarıyla normal alım satım bedelidir. Dolayısıyla bu bedel, mükellefin kendisi tarafından bizzat tespit edilebileceği gibi bağlı olduğu meslek kuruluşuna da tespit ettirilebilecektir. Bildirilen kıymetler yasal kayıt süresi içerisinde kayıtlara intikal ettirilecektir.

- 7440 sayılı Kanununun 6 ncı maddesinin birinci fıkrası hükmüne göre kayıtsız mal bildiren mükellefler, bu malları satmaları hâlinde, defterlere kaydedilecek satış bedeli kayıtlı değerinden düşük olamayacaktır. Gerçek satış bedelinin kayda alınan bedelden düşük olması hâlinde, kazancın tespitinde kayıtlı bedel dikkate alınacaktır.
- 7440 sayılı Kanununun 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca mükelleflerin kendilerince veya ilgili meslek kuruluşlarınca belirlenecek rayiç bedel üzerinden beyan edilerek kayıtlara intikal ettirilecek makine, teçhizat ve demirbaşlar ile emtianın rayiç bedeli üzerinden tabii oldukları oranın yarısı esas alınmak suretiyle KDV hesaplanarak, Tebliğ ekinde yer alan (Ek:18 ve Ek:19) KDV stok beyanına ilişkin beyanname ve envanter listesi, kağıt ortamında veya 340 ve 346 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde belirtilen usul ve esaslar doğrultusunda elektronik ortamda sorumlu sıfatıyla verilecektir. Söz konusu beyan, en geç 31 Mayıs 2023 tarihine (bu tarih dâhil) kadar yapılacak ve tahakkuk edecek vergi de aynı süre içinde ödenecektir.
- Beyan edilen emtiaya ait hesaplanarak ödenen KDV, 1 No.lu KDV Beyannamesinde genel esaslar çerçevesinde indirim konusu yapılabilecek ancak iade konusu yapılamayacaktır.
- Kayıtlarda yer almayan makine, teçhizat ve demirbaşların rayiç bedeli üzerinden hesaplanarak ödenen KDV'nin indirimi ve dolayısıyla iadesi mümkün olmayıp, bu tutar, verginin ödendiği yılın gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının belirlenmesinde gider olarak dikkate alınabilecektir.
- İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler ise beyan ettikleri emtiayı defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak kaydedeceklerdir.

2-) Kayıtlarda Yer Aldığı Halde İşletmede Bulunmayan Emtia, Makine, Teçhizat ve Demirbaşlara İlişkin Kapsam, Beyan ve Vergisel Yükümlülükler

- Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede mevcut olmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlara ilişkin hüküm, bütün gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerini kapsamaktadır. Uygulama kapsamına; ferdi işletmeler, adi ortaklıklar, kollektif şirketler, adi komandit şirketler ile sermaye şirketleri, kooperatifler, iktisadi kamu kuruluşları, dernek ve vakıflara ait iktisadi işletmeler ve iş ortaklıkları dâhil bulunmaktadır.
- Madde kapsamında düzenlenecek faturalarda alıcıya ilişkin bilgiler yerine, “Muhtelif Alıcılar (7440 sayılı Kanununun 6/2 maddesi çerçevesinde düzenlenmiştir)” ibaresi yazılacaktır.
- Faturada yer alacak bedel, emtialar bakımından aynı nev’iden emtialara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayrisafi kâr oranı, makine, teçhizat ve demirbaşlar bakımından mükelleflerin kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedelleri dikkate alınarak tespit edilecektir.
- Yukarıda açıklanan şekilde faturalanan ve yasal defterlere kaydedilen emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar ile ilgili işlemler, normal satış işlemlerinden bir farklılık arz etmemektedir.
- Satış hasılatı yıllık gelir veya kurumlar vergisi matrahının hesaplanmasında dikkate alınacaktır.

- Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede mevcut olmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşla ilişkin faturada ilgili kıymetin tabi olduğu oranda KDV hesaplanacak ve bu KDV ilgili dönem 1 No.lu KDV Beyannamesinin “Matrah” kulakçığının, “7440 Sayılı Kanunun (6/2-a) Maddesi Kapsamındaki Bildirim” tablosuna kayıt yapılarak beyan edilecektir.
- Söz konusu beyannamede ödenecek KDV çıkması hâlinde kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede mevcut olmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşla ilişkin hesaplanan KDV tutarı, “Ödenmesi Gereken Katma Değer Vergisi” tutarından düşülecektir. Bu hesaplama sonucu “Bu Dönemde Ödenmesi Gereken KDV” satırında yer alan tutar, 1 No.lu KDV Beyannamesinin ödeme süresi içinde ödenecektir.
- Ek beyannamede (Ek:21) daha önce 1 No.lu KDV Beyannamesindeki “Ödenmesi Gereken Katma Değer Vergisi” tutarından, “Bu Dönemde Ödenmesi Gereken KDV” satırında yer alan tutar düşülecek ve kalan tutar taksitlendirilecektir. “Bu Dönemde Ödenmesi Gereken KDV” satırında yer alan tutarın “0” olması hâlinde 1 No.lu KDV Beyannamesindeki “Ödenmesi Gereken Katma Değer Vergisi” tutarı taksitlendirilecektir.
- Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede mevcut olmayan emtia makine, teçhizat ve demirbaşlar nedeniyle düzenlenen faturalar, işletme hesabı esasına göre defter tutan mükelleflerce yasal defterlerine hasılat olarak kaydedilecektir.

3-) İşletmede Mevcut Olduğu Halde Kayıtlarda Yer Almayan Emtia, Makine, Teçhizat ve Demirbaşlara İlişkin Uygulamalı Kayıt Örnekleri

- Mükelleflerin kendilerince veya ilgili meslek kuruluşlarınca belirlenecek rayiç bedel üzerinden beyan edilerek kayıtlara intikal ettirilecek makine, teçhizat ve demirbaşlar ile emtianın rayiç bedeli üzerinden tabi oldukları oranın yarısı esas alınmak suretiyle KDV hesaplanarak, Tebliğ ekinde yer alan (Ek:18 ve Ek:19) KDV stok beyanına ilişkin beyanname ve envanter listesi, kağıt ortamında veya 340 ve 346 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde belirtilen usul ve esaslar doğrultusunda elektronik ortamda sorumlu sıfatıyla verilecektir.
- İşletme hesabı esasına göre defter tutan mükellefler beyan ettikleri emtiayı defterlerinin gider kısmına satın alınan mal olarak kaydedeceklerdir. Beyan edilen emtiaya ait hesaplanarak ödenen KDV, 1 No.lu KDV Beyannamesinde genel esaslar çerçevesinde indirim konusu yapılabilecek ancak iade konusu yapılamayacaktır.
- Kayıtlarda yer almayan makine, teçhizat ve demirbaşların rayiç bedeli üzerinden hesaplanarak ödenen KDV'nin indirimi ve dolayısıyla iadesi mümkün olmayıp, bu tutar, verginin ödendiği yılın gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının belirlenmesinde gider olarak dikkate alınabilecektir.

Örnek-1: İşletmede Mevcut Olduğu Halde Kayıtlarda Yer Almayan Emtia

1.Adım

Belge Bilgisi

Deftere Kayıt Tarihi *	Belge Tarihi *	Belge Türü	Seri No	Sıra No
30.03.2023	30.03.2023	Diğer	Seri No	100
TCKN / VKN	Soyadı / Unvanı	Adı / Unvan Devamı	Vergi Dairesi	
TCKN / VKN	Soyadı / Unvanı	Adı / Unvan Devamı	Vergi Dairesi	

[Adres Bilgisi Ekle](#)

[Temizle](#)

2.Adım

Gider Kalemleri

Alış Türü	Gider Kayıt Türü	Gider Kayıt Alt Türü	
Normal Alım	Mal Alışı	Mal Alışı (7440 Sayılı K...	
KDV'siz İşlem	KDV	KDV Tevkifatlı Alım	(Gider) Stopajlı Alım
Yoktur Vardır	Hariçtir Dahildir	Yoktur Vardır	Yoktur Vardır
Faaliyet Kodu	KDV Oranı	Tutar (KDV Hariç)	
467401 - HIRDAVAT (N...	18	250.000,00	
Açıklama			
Mal Alışı (7440 Sayılı Kanun)- Emtia			
İndirilecek KDV	Satır Toplamı - KDV Dahil		
22.500,00	272.500,00		

[Temizle](#) [Satır Ekle](#)

Beyan edilen emtiaya ait hesaplanarak ödenen KDV, 1 No.lu KDV Beyannamesinde genel esaslar çerçevesinde indirim konusu yapılabilecek ancak iade konusu yapılamayacaktır.

3.Adım

Bu Döneme Ait İndirilecek Kdv Tutarının Oranlara Göre Dağılımı

KDV ORANI	ALINAN MAL VE HİZMETE AİT BEDEL	KDV TUTARI
18	250.000,00	22.500,00
Toplam		22.500,00

Örnek-2: İşletmede Mevcut Olduğu Halde Kayıtlarda Yer Almayan Demirbaş

1.Adım

Belge Bilgisi

Deftere Kayıt Tarihi * 30.03.2023 Belge Tarihi * 30.03.2023 Belge Türü Diğer Seri No Seri No Sıra No 100

TCKN / VKN TCKN / VKN Soyadı / Unvanı Soyadı / Unvanı Adı / Unvan Devamı Adı / Unvan Devamı Vergi Dairesi Vergi Dairesi

Adres Bilgisi Ekle

Temizle

2.Adım

Gider Kalemleri

Alış Türü Normal Alım Gider Kayıt Türü Sabit Kıymet Alışı Amortisman Gider Türü Sabit Kıymet Alışı (744...)

KDV'siz İşlem Yoktur Vardır (Gider) Stopajlı Alım Yoktur Vardır

Tutar 100.000,00 Sabit Kıymet Adı 7440 Sayılı Kanun-Demirbaş Sabit Kıymet Kodu 100

Açıklama Sabit Kıymet Alışı (7440 Sayılı Kanun)

Satır Toplamı 100.000,00

Temizle Satır Ekle

Kayıtlarda yer almayan makine, teçhizat ve demirbaşların rayiç bedeli üzerinden hesaplanarak ödenen KDV'nin indirimi ve dolayısıyla iadesi mümkün olmayıp, bu tutar, verginin ödendiği yılın gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının belirlenmesinde gider olarak dikkate alınabilecektir.

4-) Kayıtlarda Yer Aldığı Halde İşletmede Bulunmayan Emtia, Makine, Teçhizat ve Demirbaşlara İlişkin Uygulamalı Kayıt Örnekleri

Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede mevcut olmayan emtia makine, teçhizat ve demirbaşlar nedeniyle düzenlenen faturalar, işletme hesabı esasına göre defter tutan mükelleflerce yasal defterlerine hasılat olarak kaydedilecektir. Gelir ekle fonksiyonunda “Diğer Hasılat” gelir kayıt alt tür seçeneği “**Diğer (7440 Sayılı Kanun)**” gelir kayıt alt tür ile gerçekleştirilen kayıt işlemi ile 1 No.lu KDV Beyannamesinin “Matrah” kulakçığının, “7440 Sayılı Kanunun (6/2-a) Maddesi Kapsamındaki Bildirim” tablosuna otomatik yansımaktadır.

Örnek-3: Kayıtlarda Yer Aldığı Hâlde İşletmede Mevcut Olmayan Emtia

Gelir Kalemleri

Satış Türü Diğer	Gelir Kayıt Türü Diğer Hasılat	Gelir Kayıt Alt Türü Diğer (7440 Sayılı Kan...)	
KDV'siz İşlem Yoktur Vardır	KDV Hariçtir Dahildir	Stopajlı Satım Yoktur Vardır	
Faaliyet Kodu 467401 - HIRDAVAT (N...)	KDV Oranı 18	Tutar (KDV Hariç) 500.000,00	
Açıklama Diğer (7440 Sayılı Kanun)- Emtia			
Hesaplanan KDV 90.000,00	Satır Toplamı - KDV Dahil 590.000,00		
Satır Güncelle	Kopyala	Vazgeç	Satır Sil

Örnek-4: Kayıtlarda Yer Aldığı Hâlde İşletmede Mevcut Olmayan Demirbaş

Gelir Kalemleri

Satış Türü: Diğer

Gelir Kayıt Türü: Diğer Hasılat

Gelir Kayıt Alt Türü: Diğer (7440 Sayılı Kanun...)

KDV'siz İşlem:

KDV:

Faaliyet Kodu: 467401 - HIRDAVAT (N...)

KDV Oranı: 8

Tutar (KDV Hariç): 200.000,00

Açıklama: Diğer (7440 Sayılı Kanun)- Makine, Teçhizat ve Demirbaş

Hesaplanan KDV: 16.000,00

Satır Toplamı - KDV Dahil: 216.000,00

Örnek-5: KDV Beyannamesi “7440 Sayılı Kanunun (6/2-a) Maddesi Kapsamında Bildirim

7440 Sayılı Kanunun (6/2-a) Maddesi Kapsamındaki İşlemler

	MATRAH	KDV ORANI	VERGİ
☐	200.000,00	8	16.000,00
☐	500.000,00	18	90.000,00

Vergi Toplamı: 106.000,00

7440 Sayılı Kanun kapsamında doğacak ödemelerimi Defaten ödemek istiyorum. 3 eşit taksitte ödemek istiyorum.